

Hvordan skrive leserinnlegg på 1-2-3

I denne teksten skal vi se på hvordan dere kan skrive leserinnlegg og hvordan dere sender dem inn til aviser.

1. **Finn ut hva du vil si.** Sånn egentlig. Hva er budskapet ditt? Hva vil du at leseren skal huske etter å ha lest teksten din?
2. **Si det.** Og ikke si noe annet. Holde deg til å argumentere for akkurat det du vil si. Og ikke drøy, sett i gang og skriv! Og eventuelt bruk tipsene i dette dokumentet.
3. **Få andre til å se på det.** Drit i flauheten, bare vis det til noen som er flinke til å gi innspill.

Innhold

Tydelig budskap

Budskapet skal være helt tydelig. HVA vil du si? Bruk tittelen, ingressen eller repeter det i teksten. Det må være en **rød tråd** gjennom teksten (et klart tema/spørsmål/utfordring du svarer på), og argumenter som ikke bygger opp om dette er stort sett overflødige.

Problem, løsning, problemløser, publikum/leser

Intet problem uten løsning - **ingen løsning uten problem**. Det viktigste du gjør i teksten er å vise hva problemet er, og hvordan man løser det. Folk er mer mottakelige for en god løsning hvis man er enige i at problemet faktisk er et problem.

Problemløseren er personen eller gruppen av personer (eller selskap/organisasjon) som skal endre noe.

Husk at de som leser innlegget er de som leser avisen. Hvem er disse? Hva bryr de seg om? Skjønner de faguttrykk? Folk liker det som er nært, derfor er det pluss at du som skriver har lokal tilhørighet, refererer til lokale debatter og personer, bruker lokale eksempler, osv.

Aktualitet - når?

Saker som allerede er aktuelle er de enkleste å hoppe på.

Det er ofte lett å svare på en annen tekst, enten det er et leserinnlegg, en uttalelse, en avisartikkel e.l. Vær da tydelig på hva vedkommende mente, gjerne sitér, og vær tydelig på hva svaret ditt er.

Innpakning

Du vet hva du skal si, men hvordan? Her er det mange måter å begynne.

Den enkleste er å bare starte med påstanden/budskapet. "Siv Jensen tar feil i klimapolitikken", for eksempel. Da blir målet å underbygge dette.

En annen måte er å starte med en metafor. "Siv bommer på målet i klimapolitikken" eller "Klimapolitikk med bind for øynene". Målet blir da å forklare problemet gjennom metaforen.

Eller du kan starte med en annen slags sammenlikning. "Sivs klimaløsning løser ingenting" (løsningene samsvarer ikke med behovene/utfordringen), eller "Sivs klimapolitikk er dårligst i Europa".

I Changemaker legger vi ofte litt ekstra energi inn på å finne morsomme innpakninger - morsomme "bilder" som forklarer problemstillingen. "Dirty Dancing" om våpeneksport, for eksempel. Det er morsomt og kan være et pluss - men det er ikke *nødvendig* for en god tekst!

Hvor lang skal teksten være?

De ulike avisene har forskjellige krav til lengde på innleggene. Noen kan være veldig lange, noen må være korte. Som oftest, hvis de er interessert i innlegget ditt, men synes det er for langt, sender de det tilbake og ber deg korte det ned. Du bør sjekke om avisen du vil skrive til har noe krav.

Husk og triks

- Lag en disposisjon!
- Bruk andres stemmer: referer til utsagn av andre, rapporter skrevet av viktige organisasjoner, osv.
- Tall er gull!
- Bruk eksempler, sammenlikninger, metaforer, ordspråk, kulturelle referanser
- Spill på følelser, og still retoriske spørsmål. Helst unngå å stille spørsmål du ikke har svaret på.
- Si "vi" i stedet for "jeg", med mindre du snakker om en personlig opplevelse. Inkluder så mange som mulig i dette vi-et. Snakk om mulig for andre.
- Det er alltid bedre å si det man vil ha, enn det man ikke vil ha
- **Bruk aktive setninger**, ikke passive. Alltid si hvem som gjør noe, ikke bare hva som blir gjort. Ikke si "Avtalen ble implementert i juni" hvis du kan si "**regjeringen implementerte avtalen i juni**".
- **Det er ingen skam å sette punktum.** En lesevennlig periode har sjelden mer enn 22-25 ord.
- **Har du flere ting på hjertet**, så si én ting om gangen.
- **Vær høflig mot leseren.** Tenk på leseren når du skriver, og velg ord som du vet han forstår. Må du bruke et vanskelig ord, skal du huske på at det er lov å forklare det.
- **Ikke bli smittet av substantivsjuken.** Ikke skriv: "Kari foretar innhøsting av epler" når du like gjerne kan skrive: "Kari høster (inn) epler".

- **Du skal ikke pynte deg med ord.** Motstå fristelsen til å bruke fremmedord, moteord eller vitenskapelig klingende «påfugl-ord».
- **Vær ikke redd for det konkrete uttrykket.** Mener du spade, så skriv spade ikke arbeidsredskap.
- **Ikke sløs med ord og bokstaver.** En kort uttrykksmåte er i regelen bedre enn en lang. Ikke skriv “Idrettslaget er en trivselsfremmede faktor i relasjon til lokalmiljøet” når du like gjerne kan skrive “Idrettslaget skaper trivsel i bygda”.

Eksempel

Under er et *forslag* til hvordan et innlegg kan skrives. Det finnes uendelig mange måter å skrive på, og dette er altså bare ett av mange. Men gjør det enkelt først. Om det er ett område hvor ordspråket “øvelse gjør mester” på er mest treffende på, så er det dette!

<u>Tittel:</u> Vekk oppmerksomheten	Det grønne skiftet kan ikke være en plan B
<u>Ingress:</u> Oppsummer innlegget og evt forklar/utdyp tittelen. En eller to setninger, men bør ikke være veldig mye mer enn 25-30 ord.	Skal vi lykkes i å gjennomføre det grønne skiftet må vi ikke late som oljedgangen er et forbigående problem. Fossilindustriens glansdager er over, for godt.
<u>Bakgrunn/problem:</u> Her kan du legge ut om konteksten, bakgrunnen. Hva er dagens situasjon. Hva var det vedkommende sa og mente.	Oljeprisen har sunket xxx på bare et år. Bla bla bla bakgrunn. Finansminister Siv Jensen har vært taus. Men i den 26. august uttalte hun til xxx at “xxx”. Det vitner om at hun misforstår utfordringene vi står overfor. Osv.
<u>Løsning:</u> Sier seg selv. Det vi foreslår for å bøte på problemet.	Skal vi klare å omstille oss må vi anerkjenne utfordringen. Det er ikke en søndagstur vi er på, ikke en gang en god treningsøkt med høy puls - det er en ekspedisjon. Vi må ut av fossil energi og inn i fornybar.
<u>Argumenter/eksempler/sammenlikninger:</u> Her er det bare å kjøre på, men ikke kom med argumenter som ikke underbygger Løsningen. Hva er	Bedriftene langs hele vestlandskysten permitterer nå over en lav sko... Dette viser at det er uklokt å bare stå på ett ben. Mens lokale bedrifter som Energilokal AS har ropt på støtteordninger... I Sverige har de innført tilsvarende ordninger...

konsekvensene <i>uten</i> Løsningen?	
<u>Eventuelle motargumenter:</u> Her går det an å være føre var å ta innvendinger på forhånd. Viser også at du er reflektert.	Steinar Hansen skrev i samme avis i forrige uke at vi ikke må gå for fort fram. Det er en viktig advarsel. Men likevel... bla bla bla
<u>Avslutning/punch:</u> Kan være morsomt, noe folk husker, eller det kan bare være å gjenta hovedbudskapet.	Oljeeventyret har vært en lang og deilig utforbakke og vi har hatt vinden i ryggen. Men nå har vi nådd bunnen av bakken og vi kan ikke bare sette oss ned her eller ønske oss tilbake til bakketoppen. Nå, kjære politikere, er det på tide å stake oss oppover mot en ny bakketopp og en grønn fremtid.

Nå har jeg et leserinnlegg. Hva gjør jeg med det?

Send det til en avis da vel!

På [denne linken](#) finner du en liste over mange norske aviser og mediehus, med kontaktinformasjon til debattredaksjonene deres, mens [her kan du finne ut hvilken type avis](#) det er og hva stoff de er interessert i. Husk at dersom du skal sende innlegget til en riksdekkende avis, så er det leders navn som må stå på innlegget.

Treige journalister

Når du sender et innlegg til en avis kan det ofte ta litt tid før du får svar. Går det mer enn en arbeidsuke, så må du ringe eller sende mail for å purre på dem.

Hvis de sier at de ikke har plass i debattsidene - ikke mist motet. Det finnes hundrevis av lokalaviser der ute! Noen kommer til å publisere innlegget ditt! Og når de gjør det, da må du DELE DELE DELE!

Gi gjerne også en lyd til kommunikasjonskonsulent Anne Sofie på annesofie@changemaker.no eller 99367735, så kan vi dele fra våre sosiale mediekkanaler.